

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6349-15

meddelad i Stockholm den 30 november 2016

KLAGANDE

Hos Pelle Danielsson AB, 556383-8795

Ombud: Branschjurist Anna Sandborgh
Visita
Box 3546
103 69 Stockholm

MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 8 oktober 2015 i mål nr 591-15

SAKEN

Kontrollavgift

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Den som i näringsverksamhet säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kortkort ska använda kassaregister. All försäljning ska registreras i kassaregistret och vid varje försäljning ska ett av kassaregistret

Dok.Id 176223

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Mål nr
6349-15

framställt kvitto tas fram och erbjudas kunden. Den som inte fullgör sin skyldighet att använda kassaregister ska av Skatteverket åläggas att betala kontrollavgift. Om det framstår som oskäligt att ta ut avgift med fullt belopp ska Skatteverket besluta om hel eller delvis befrielse. Vid denna prövning ska en proportionalitetsbedömning göras.

Vid ett kontrollbesök i februari 2014 på en restaurang ägd av Hos Pelle Danielsson AB noterade Skatteverket att verkets två tjänstemän och ytterligare tre kunder inte erbjöds kvitto vid betalning. Försäljningarna registrerades i kassaregistret och kvitton togs fram men slängdes direkt i papperskorgen i stället för att erbjudas kunderna. Totalt betjänades 16 kunder under den halvtimme som kontrollen utfördes. Med anledning av vad som iakttagits beslutade Skatteverket att ta ut kontrollavgift med 10 000 kr på den grunden att bolaget inte uppfyllt kravet att erbjuda kunderna kvitto och att det inte framstod som oskäligt att ta ut avgift med fullt belopp.

Bolaget överklagade beslutet till förvaltningsrätten och yrkade att det skulle upphävas eller att bolaget i vart fall skulle befrias, helt eller delvis, från kontrollavgiften. Förvaltningsrätten fann att Skatteverket visat att bolaget inte uppfyllt kravet på att lämna kvitto vid varje försäljning och att det därför fanns grund att ta ut kontrollavgift. Med hänsyn till att all försäljning hade registrerats i kassaregistret och att kvitton hade skrivits ut och hanterats av försäljaren ansåg förvaltningsrätten att det förhållandet att samtliga kunder inte erbjödits kvitto inte var så allvarligt att en kontrollavgift om 10 000 kr stod i rimlig proportion till underlåtenheten. Förvaltningsrätten satte därför ner kontrollavgiften till 5 000 kr.

Efter överklagande av Skatteverket fastställde kammarrätten Skatteverkets beslut att ta ut kontrollavgift med fullt belopp.

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar i första hand att Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens dom och fastställer förvaltningsrättens domslut. I andra hand yrkar

bolaget befrielse med annat högsta möjliga belopp. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande.

Bolaget har vid ett enda kontrolltillfälle underlåtit att erbjuda kvitto till fem kunder, vilket borde utgöra en sådan ringa överträdelse som medför att det finns grund för befrielse. Bolaget har använt ett korrekt, certifierat och till Skatteverket anmält kassaregister. Det är ostridigt att bolaget registrerat all försäljning och vid varje försäljning tagit fram ett av kassaregistret framställt kvitto. En kontrollavgift med fullt belopp står inte i rimlig proportion till en överträdelse som endast avser det sista ledet i kvittokravet, nämligen att erbjuda kunden kvitto.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

Målet gäller förutsättningarna för befrielse från kontrollavgift som tagits ut med anledning av att en näringsidkare som är skyldig att använda kassaregister inte erbjudit samtliga kunder kvitto.

Rättslig reglering

Av 39 kap. 7 § första stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) framgår att all försäljning och annan löpande användning av ett kassaregister ska registreras i kassaregistret. Vid varje försäljning ska enligt andra stycket ett av kassaregistret framställt kvitto tas fram och erbjudas kunden.

Om Skatteverket vid kontrollbesök finner att den som är skyldig att använda kassaregister inte fullgör denna skyldighet ska enligt 50 kap. 1 § skatteförfarandelagen kontrollavgift tas ut. Kontrollavgiften uppgår enligt den i målet tillämpliga lydelsen av 2 § första stycket till 10 000 kr för varje kontrolltillfälle.

Om det är oskäligt att kontrollavgift tas ut med fullt belopp ska Skatteverket enligt 51 kap. 1 § första stycket skatteförfarandelagen besluta om hel eller delvis befrielse från avgiften. Vid bedömningen ska, enligt andra stycket 2, det särskilt beaktas om avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Ett syfte med bestämmelserna om kassaregister är att förbättra möjligheterna till kontroll av omsättningen i kontantbranscherna. I förarbetena framhålls vikten av en effektiv kontroll av att bestämmelserna efterlevs och betydelsen av effektiva sanktioner. En sanktion bör utlösas av lätt konstaterbara överträdelser så att utredningsproblem inte uppstår och kontrollavgiften bör utformas så att det inte krävs någon utredning av om skatt har undandragits eftersom tidpunkten för redovisning och betalning av skatt inte behöver ha inträffat när kontrollen äger rum. Utgångspunkten bör vara att kontrollavgift ska utgå med samma belopp oberoende av överträdelsens karaktär (prop. 2006/07:105 s. 69 f.). Utrymmet för befrielse från kontrollavgift är begränsat men en näringsidkare får befrias helt eller delvis från kontrollavgift vid mindre överträdelser av kvittokravet, såsom att näringsidkaren eller någon anställd vid enstaka tillfällen inte erbjudit kunden ett kvitto (a. prop. s. 96).

Av utredningen i målet framgår att bolaget under ett kontrollbesök som pågick i en halvtimme i och för sig registrerat samtliga försäljningar i kassaregistret och tagit fram kvitto vid var och en av dem, men underlåtit att erbjuda kvitto till fem av 16 kunder. Bolaget har därmed brutit mot kvittokravet i 39 kap. 7 § andra stycket skatteförfarandelagen. Det finns därför grund för att ta ut kontrollavgift.

Den omständigheten att bolaget brustit i att uppfylla endast det sista ledet i kvittokravet innebär inte i sig att det framstår som oskäligt att ta ut kontrollavgift med fullt belopp. Bolagets underlåtenhet får vidare anses ha skett vid mer än enstaka tillfällen och kan därför inte betraktas som så obetydlig att det av den anledningen är oskäligt att ta ut kontrollavgift med fullt belopp. Mot denna

Mål nr
6349-15

bakgrund och då det inte heller i övrigt framkommit något skäl för hel eller delvis befrielse ska överklagandet avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Margit Knutsson, Christer Silfverberg, Mahmut Baran och Leif Gäverth.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Stina Pettersson.

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 8 december 2014 i mål nr 8206-14
Skatteverkets beslut den 25 mars 2014, diariernr 450 175131-14/5271